

které dohlédací úřad předpokládal, jest podnikatel k takovému dalšímu opatření povinen a ručí za opomenutí potud, pokud nevynaložil zvláštní péle a znalosti, jakou má vynaložiti ten, kdo nebezpečný podnik vede (§ 1299 obč. zák.). Tohoto ručení nesprošťuje podnikatele ani to, že dílo bylo úředně schváleno, zjistí-li se, že bylo přece vadným a že mohlo býti podle pokroku techniky bezpečněji opatřeno (srv. důvody rozhodnutí čí. 4007 a také čí. 1358 sb. n. s.). Odvolací soud míní, že je technicky nemožno učiniti opatření, aby na př. bylo zamezeno samovznícení třaskavin, jež mohlo způsobiti výbuch. Zde však nejde o zamezení výbuchu, nýbrž o zamezení ničivých jeho následků pro okolí. Trpí tedy řízení nižších soudů vadou, která byla způsobilá zamezení úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře (§ 496 čí. 2 a 503 čí. 2 c. ř. s.), když neprovedly znaleckého důkazu o uvedených tvrzeních žalobcových, neboť teprve podle výsledku doplněného řízení bude možno bezpečně usouditi, zdali žalovaná jako podnikatelka tak nebezpečného podniku, jako jest sklad třaskavin, vyhověla požadavkům §u 1299 obč. zák.

Čís. 6375.

Vyrovnačí řád.

Není závady, by vyrovnačí dlužník se nezavázal splatiti na vyrovnání pohledávek věřitelů již před pravoplatností soudního potvrzení vyrovnání. Nesplnil-li včas takových splátek, nastávají účinky §u 57 vyr. ř.

(Rozh. ze dne 14. října 1926, Rv II 160/26.)

Žalovaný zavázal se ve vyrovnání zaplatiti věřitelům prvou vyrovnačí splátku dne 1. října 1925. Vyrovnání bylo soudem potvrzeno dne 25. září 1925, potvrzující usnesení bylo na soudní desce vyvěšeno dne 5. října 1925. Ježto žalovaný zaplatil prvou splátku teprve dne 6. října 1925, domáhal se na něm žalobce zaplacení celé pohledávky vzhledem k §u 57 vyr. ř. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, majíce za to, že žalovaný platil nejen včas, nýbrž dokonce předčasně, když vyrovnání nabylo právního účinku teprve dne 19. října 1925.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Nižší soudy vycházejí z mylného názoru, že, kdyžtž nabylo potvrzení vyrovnání usnesením ze dne 25. září 1925 až dne 19. října 1925 právní moci, nenastala zmatečnost vyrovnání dle §u 57 vyr. ř. a čl. III. nov. čí. 99/1923 sb. z. a n., pakli dlužník, jenž dle přijatého vyrovnání měl první splátku kvoty zapraviti dne 1. října 1925, zaplatil ji až dne 6. října 1925, poněvadž prý nejen nebyl v prodlení, nýbrž kvotu zaplatil dokonce předčasně. Věřitelé přijali nabídnuté vyrovnání za podmínky, že dlužník má zapraviti první splátku kvoty již dne 1. října 1925, a povinností jeho bylo, by tuto lhůtu dodržel včas a plně. Dlužník však nesplnil vyrovnání včas. Vyrovnání bylo schváleno soudně již před stanovenou lhůtou.

Usnesení vyrovnacího soudu, jímž schvaluje vyrovnání, má sice ráz konstitutivní, takže, dokud nedošlo k pravoplatnému potvrzení, nejeví vyrovnání účinků. Usnesení to musí býti veřejně vyhlášeno a všem věřitelům i ostatním účastníkům doručeno a přísluší proti němu opravný prostředek rekursu (§§ 49, 52 a 53 vyr. ř.). Ale § 57 vyr. ř., jenž byl novelou doplněn, nemluví o pravoplatném potvrzení vyrovnání. Dlužník činí nabídku vyrovnání svým věřitelům. Přijmou-li ji kvalifikovanou většinou závazně pro všechno věřitelstvo (§ 42 vyr. ř.), dochází ke smlouvě mezi dlužníkem a zájmovým sdružením věřitelstva, která již mezi nimi je závazná, ovšem pod podmínkou, že soud potvrdí přijaté vyrovnání (§ 49 vyr. ř., srov. plen. usnesení čis. 4277 sb. n. s.). Předpisem §u 53 vyr. ř. není tedy nijak vyloučeno, by dlužník se nezavázal splatiti na vyrovnání pohledávek věřitelů částky již před pravomocí potvrzení. V §u 3 (2) vyr. ř. jest jen stanovena nejdelší lhůta do dvou let, kteráž jest určena takto způsobem vízícím jako nejzazší poshovění v zájmu věřitelstva, kteréž raději přijímá menší kvoty, ale v kratších lhůtách (viz pamětní spis). Není proto po zákonu vyloučeno, nýbrž jest naopak v zájmu věřitelů, nabídne-li dlužník pro vyrovnání lhůty kratší. Může tedy se zavázati k zapravení vyrovnací kvoty určitým dnem, neb do určité lhůty, než ještě soudní potvrzení nabude právní moci, ba v určitém případě může přijetí vyrovnání právě záviseti jen na tom, že dlužník se zaváže vyrovnáním ke splátkám v takových krátkodobých lhůtách nebo dokonce ke splacení celé kvoty neb její části hned po přijetí vyrovnání. Vždyť vyrovnání nemusí obsahovati vždy i slevu i poshovění, může povoliti také buď jen slevu nebo jen poshovění. Stanovení platebních lhůt jest věcí dlužníka a věřitelů a určení lhůt před pravomocí schválení vyrovnání není soudu důvodem k tomu, by potvrzení odepřel (§§ 50, 51 vyr. ř.). Soudu náleží při rozhodování o povolení neb odepření schválení, pokud se týče platebních lhůt, jen nad tím bdíti, by nebyl porušen velicí předpis o nejdelší lhůtě (§ 3 (2) a § 50 čis. 1 vyr. ř.). Tím, že do prvé splátkové lhůty nebylo ještě potvrzení vyrovnání pravoplatné, protože nebylo ještě veřejně vyhlášeno nebo doručeno a že běží ještě lhůta k opravnému prostředku, neprodlužuje se lhůta ku splacení kvoty, tak jak byla při přijetí vyrovnání stanovena (v témže smyslu rozhodnutí čis. 3773 a 3844 sb. n. s. a ze dne 31. března 1925 Rv I 356/25). Nebyl-li si dlužník dobře vědom právních následků vyrovnání, jest tomu zrovna tak, jako kdyby se chtěl omlouvati neznalostí zákona. Ostatně vyrovnání nezakládá novace pohledávek podléhajících vyrovnacímu řízení, nýbrž toliko účinky dle §u 53 vyr. ř., dle nichž sprostňuje se dlužník jen ze závazku nahraditi věřitelům dodatečně ztrátu, kterou přijatým vyrovnáním utrpí. Platě tedy dle nabídky ve vyrovnání přijaté kvotu, třeba ještě před pravoplatností schválení, zapravil by žalovaný i pro případ, že by vyrovnání vůbec nedošlo schválení, pohledávku, jejíž pravosti a splatnosti nepopřel ve sporu a nemůže proto na to poukazovati, že, nevěda ještě, zda bylo vyrovnání již schváleno, nemohl vůbec platiti. Něco jiného by bývalo, kdyby dle vyrovnání věřiteli přijatého byl se zavázal k placení prvé kvoty v určité lhůtě po pravoplatném schválení vyrovnání, neb v určitý den, ale nejdříve po pravomoci soudního potvrzení vyrovnání.

To však, jak zjištěno, nebylo ve vyrovnání stanoveno. Žalovaný tedy obmeškal placení kvoty včas, jak bylo ve vyrovnání ujednáno, nastaly proto účinky dle Šu 57 vyr. ř. a poněvadž jinak, jak již podotknuto, nepopřel ani výše ani splatnosti zažalované pohledávky, bylo k dovolání žalující firmy změnití rozhodnutí nižších soudů a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 6376.

Vyrovnací řád.

Pravoplatné vyrovnání veřejné obchodní společnosti účinkuje i ve prospěch společníků proti věřitelům společnosti, třebas tito nabyli před pravomocí vyrovnání úkojného práva pro celou pohledávku na věcech společníků.

(Rozh. ze dne 14. října 1926, Rv II 500/26.)

Žalované firmě byla ku vydobytí peněžité pohledávky povolena exekuce proti veřejným společníkům Filipu M-ovi a Arturu L-ovi a proti veřejné obchodní společnosti G. Exekuce proti Filipu M-ovi a Arturu L-ovi byla provedena zabavením svršků. O jmění firmy G. bylo zahájeno řízení vyrovnací, jež skončilo vyrovnáním na 35%. Vyrovnací kvoty byly žalované firmě včas zaplacený. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se Filip M. a Artur L. zrušení exekuce, majíce za to, že právní účinky vyrovnacího řízení podle Šu 60 (2) vyr. ř. jdou k dobru i jednotlivým společníkům. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl. Důvody: Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu čís. sb. 5408 nemůže býti účelem Šu 60 (2) vyr. ř., by věřitelům společnosti, která jest předlužena, bylo bráněno, by se před zahájením vyrovnacího řízení ohledně jmění společnosti nemohli chrániti vedením exekuce na soukromý majetek společníků. To se v projednávaném případě stalo. Nárok z rozsudku, který tvoří titul exekuce, zůstal nezměněn, když i jeden ze solidárních dlužníků, zde insolventní společnost, dle vyrovnacího řádu nabyta výhody, splněním jen 35% se dluhu sprostiti. V mezích nároku zůstanou ostatní dlužníci povinni schodek zaplatiti, jelikož na jejich jmění se vyrovnací řízení nevztahuje. Naopak za vyrovnacího řízení prohlásili veřejní společníci, ač původně navrhovali, by vyrovnání bylo zavedeno také na jejich majetek, že se vyrovnání na ně vztahovati nemá. Konečně dle názoru soudu má § 60 (2) vyrovn. ř. na mysli pouze ty případy, když někdo teprve po ukončení vyrovnacího řízení chtěl se chrániti svou pohledávkou na veřejných společnících. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. Důvody: Nejvyšší soud vyslovil ve svém rozhodnutí ze dne 29. října 1925, R II 329/25, čís. sb. 5408, na které se první soud odvolává, názor, že ustanovení Šu 60 (2) vyr. ř. ve prospěch společníků veřejné obchodní společnosti se vztahuje na pravoplatné a uskutečněné vyrovnání a že společníci se dobrodiní tohoto zákonného ustanovení nemohou dovolávati již na základě zahájeného vyrovnacího řízení. Ježto však v souzeném případě není sporno, že celá 35%ní kvota v čas žalované straně byla zaplacená, že tudíž potvrzené vyrovnání proti ní jest